

Selectiebesluit archeologie Sulkerpad (U), Gemeente Breda

	Naam	Afdeling/bedrijf	Datum	Paraaf
Aanvrager				
Opsteller(s)	Erik Peters	BVD/SVC/Archeologie en Archief	26-02-2024	
Akkoord BG	Erik Peters	BVD/SVC/Archeologie en Archief	26-02-2024	

1. Inleiding

In het kader van het ontwikkelen van een natuurgebied, waarbij bodemverstorende werkzaamheden zullen plaatsvinden, is een archeologisch bureauonderzoek uitgevoerd. Transect bv heeft in september 2023 het Bureauonderzoek uitgevoerd in opdracht van Verschel en Van Dun BV. De ontwikkeling past niet in het geldende bestemmingsplan. Er zou een aanpassing van het plan noodzakelijk zijn. Hiervoor is het bureauonderzoek uitgevoerd. In dit selectiebesluit zal worden aangegeven of er voor deze werkzaamheden alsnog een archeologisch onderzoek nodig is of dat het plangebied zal worden vrijgegeven voor wat betreft archeologie.

1.1 Het plangebied

Het plangebied heeft een omvang van ca. 4,1 ha en ligt buiten de bebouwde kom van Ulvenhout, ten zuiden van het oude centrum van Breda. Het plangebied ligt ten noorden en ten zuiden van het Sulkerpad en wordt begrensd door agrarische percelen in het dal van de Mark in het noorden, zuiden en westen. In het oosten wordt het plangebied begrensd door de straat Markdal. (kaartbijlage 1 en 2).

1.2 Aard van de bedreiging

In het vigerende bestemmingsplan 'Buitengebied zuid' uit 2013 is het terrein met dubbelbestemming waarde archeologie aangegeven. In het omgevingsplan uit 2024 zijn hiervoor regels opgenomen. In het parapluplan erfgoed (in behandeling) zijn kaart en regels eenduidig aangegeven. Bij dubbelbestemming waarde archeologie geldt een archeologische onderzoeksplicht bij bodemingrepen met een oppervlakte van 100 m² of meer die de bodem dieper dan 30 cm beneden maaiveld gaan verstoren. Het plangebied heeft op de gemeentelijke beleidskaart een te behouden waarde archeologie. Dat wil zeggen dat behoud moet worden nagestreefd. In het uiterste geval zal bij iedere bodemingreep archeologisch onderzoek verplicht zijn. Deze verwachting is gebaseerd op de ligging van het plangebied en uit eerder onderzoek bekende vindplaatsen en vondsten.

Door de geplande werkzaamheden wordt de ondergrond geroerd. Omdat de ontwikkeling nog in het stadium van de bestemmingsplanwijziging is, zijn er nog geen gegevens beschikbaar over de precieze omvang en diepte van de toekomstige bodemingrepen ten tijde van het onderzoek. Het is dan ook van belang te beoordelen of de werkzaamheden kunnen worden aangepast zodat ze zonder verstoring kunnen worden uitgevoerd. Indien dat niet mogelijk is dient onderzoek te worden uitgevoerd om de te verwachten archeologische sporen en vondsten in kaart te brengen.

2. Archeologisch onderzoek

Door Transect is een Bureauonderzoek uitgevoerd om inzicht te verkrijgen in de aanwezigheid en aard van eventuele archeologische relictten. Op basis van dit onderzoek wordt door het bevoegd gezag, de gemeente Breda, besloten of het terrein kan worden vrijgegeven of verder behoudenswaardig is. Dit zogenaamde selectiebesluit wordt hier nader beschreven.

2.1 Vooronderzoek

Doel van het archeologisch onderzoek is om op een snelle en betrouwbare wijze inzicht te krijgen in de aanwezigheid van archeologische relictten in het plangebied en te beoordelen of behoud.

2.2 Resultaten onderzoek

In de omgeving van het plangebied zijn er relatief veel archeologische vindplaatsen bekend, met name in de omgeving van het beekdal van de Mark. Deze vindplaatsen dateren overwegend uit de Volle en Late Middeleeuwen. Zo is er in het oosten van het noordelijk deel van het plangebied een nederzettingsterrein uit de 11e of 12e eeuw bekend.

Op het zuidelijke perceel van het plangebied van onderhavig onderzoek is op de vindplaatsenkaart van de gemeente Breda een vindplaats gekarteerd (nr. 314). Deze

vindplaats, met het toponiem Sulkerpad, wordt in verband gebracht met een vondstcomplex uit de Merovingische/Karolingische periode. De aanwezigheid van deze vindplaats is de reden voor de status als gebied met te behouden archeologische waarden.

2.3 Waardering van de aangetroffen vindplaats

Voorlopige Archeologische waarderingstabel Sulkerpad, Gemeente Breda				
Waarden	Criteria	Scores		
		<i>Hoog</i>	<i>Midden</i>	<i>Laag</i>
Beleving	Schoonheid	nee		
	Herinneringswaarde	nee		
Fysieke kwaliteit	Gaafheid		2	
	Conservering		2	
Inhoudelijke kwaliteit	Zeldzaamheid			3
	Informatiewaarde			2
	Ensemblewaarde			3
	Representativiteit		n.v.t.	

1. De criteria schoonheid en herinneringswaarde zijn alleen van toepassing op archeologische vindplaatsen die nog zichtbaar zijn in het landschap. Hier is dat niet het geval daarom is de belevingswaarde niet van toepassing op het onderzochte terrein.

2. De criteria gaafheid en conservering krijgen een middelhoge score; Op grond van eerder uitgevoerde onderzoeken in de omgeving zou het terrein gedeeltelijk verstoord kunnen zijn. Vindplaatsen zijn echter nog steeds vast te stellen (Van Mousch en Krekelbergh 2009).

3. De criteria zeldzaamheid, informatiewaarde en ensemblewaarde krijgen een hoge, middelhoge en hoge score. De vindplaatsen zouden veel nieuwe informatie kunnen opleveren over de bewonings- en ontginningsgeschiedenis van het plangebied en omgeving en zouden wellicht ook een continuïteit in activiteiten in het Markdal kunnen aangeven. (Verwers 1978, Van Doesburg en Krist 2008)

3. Besluit gemeente Breda

Op basis van bovenstaande resultaten wordt het plangebied niet vrijgegeven voor wat betreft archeologie. In kaartbijlage 4 is de, naar aanleiding van dit archeologische onderzoek geactualiseerde, archeologische beleidskaart van de gemeente Breda weergegeven zodat voor het plangebied en de directe omgeving duidelijk is wat de archeologische waardes en verwachtingen zijn.

Tot slot merken we op dat dit archeologisch onderzoek geen 100% garantie geeft dat er geen archeologische vindplaatsen aanwezig zijn. Wanneer er bij het ontgraven van het terrein toch nog archeologische sporen aan het licht komen, dienen deze volgens de Erfgoedwet 2016 binnen drie dagen te worden gemeld bij de minister of bij het bevoegd gezag van de gemeente Breda.

Literatuur

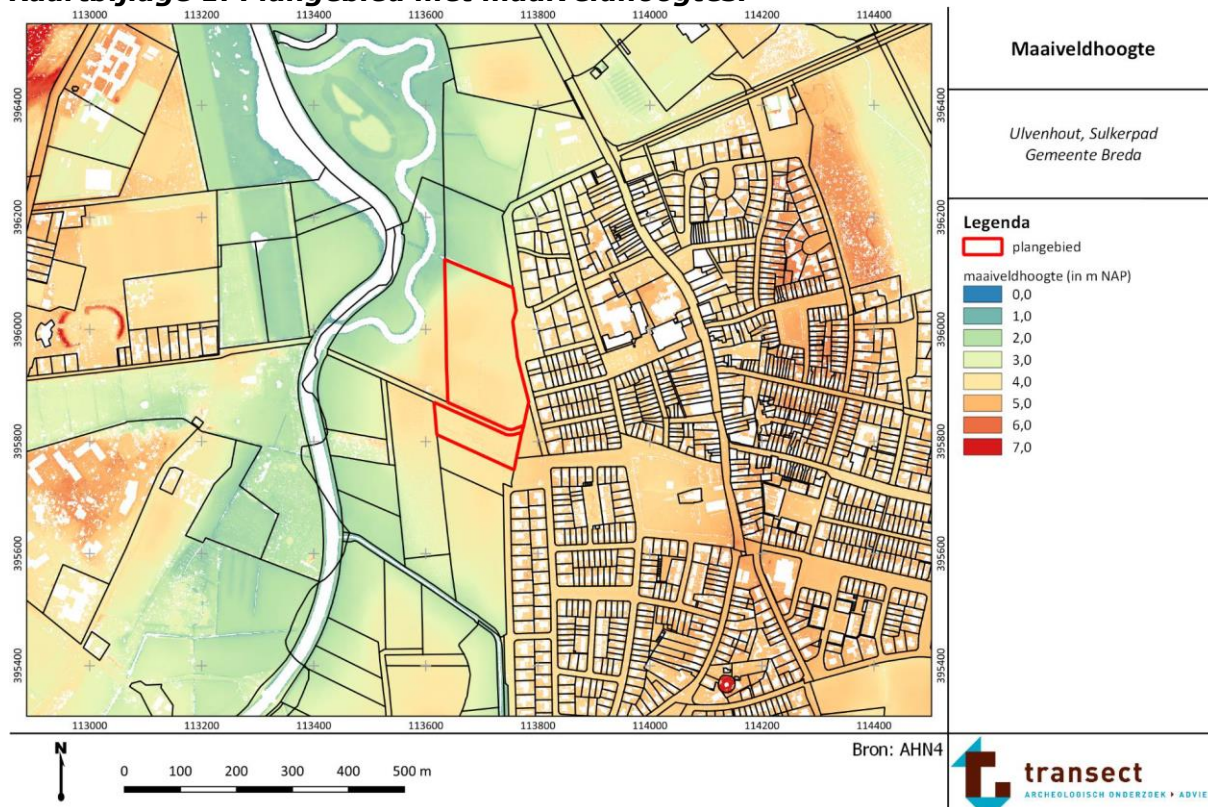
Cruchten, T.S. van 2023: Ulvenhout, Sulkerpad. Gemeente Breda (NB). Een Archeologisch Bureauonderzoek (BO). Transectrapport 4909.

Doesburg, J. van en J. Krist, 2008. Ulvenhout-Sulkenpad (gemeente Breda). Waardstellend booronderzoek (22-25 januari 2007) van een nederzettingsterrein en een mogelijk ovencomplex uit de Vroege Middeleeuwen. Amersfoort, Rapportage Archeologische Monumentenzorg 160.

Mousch, R.G. van en N. Krekelbergh, 2009. Ulvenhout, plangebied Markdal. Inventariserend veldonderzoek door middel van proefsleuven. BAAC rapport A-08.0314.

Verwers, W.J.H., 1978. *Nieuw-Ginneken, Ulvenhout*. Archeologische Kroniek van Noord-Brabant 1977-1978.

Kaartbijlage 1: Plangebied met maaiveldhoogtes.

Kaartbijlage 2: Luchtfoto van het plangebied.

Kaartbijlage 3: Beoogde toekomstige situatie.

Kaartbijlage 4: Kaart selectiebesluit

